

Edith en haar mama Valérie werden op de Africa Mercy verlost van een grote speekselklier tumor in hun gezicht. Vandaag poseren ze met fonkelende ogen voor onze fotograaf.

Een stralende TOEKOMST tegemoet

Reportagemaakster Cath Luyten is ambassadeur van Mercy Ships, het ziekenhuisschip dat medische zorg biedt aan de allerarmsten op onze planeet. Twee jaar geleden ging het voor anker in Kameroen. Valérie, Edith en Ulrich ondergingen een operatie die hun leven voorgoed zou veranderen. Hoe gaat het nu? Cath zocht hen weer op.

‘Een van de geneugten als ambassadeur voor een liefdadigheidsorganisatie is dat je vaak een stukje van de wereld ziet’, zegt Cath Luyten. ‘Stukjes die normaal onbekend terrein blijven omdat ze weinig trekpleisters bieden, omdat er onlusten heersen of omdat ze zo arm zijn dat je er weinig te zoeken hebt. Kameroen is zo’n land. En toch, als je door de eerste schil heen bent, zie je dat de bevolking van deze republiek in Centraal-Afrika veel te bieden heeft. Iets wat Hugo Broos, nog niet zo lang geleden bondscoach van deze parel, en ikzelf tijdens mijn tweede ambtstermijn als gezicht voor Mercy Ships mochten ontdekken.’ ‘Dat de ster van Broos nog niet tanende is in Kameroen blijkt zodra we de zengende avondhitte buiten de lucht-

haven van Douala in trekken. Terwijl ons gezelschap zich op de achterbank van een oude Toyota zonder achterlichten en met openstaand kofferdeksel hijst, wordt Hugo onderwerp van menige selfie. Hippe Kameroeners op *good fake* Diadora’s, in hoody’s van ‘Givenchie’ en met zonnebrilglazen die geen straal van de zon hier dicht bij de evenaar tegenhouden. Hugo bespeelt hen als de beste. Zo deed hij het wellicht ook toen hij zijn jongens hier coachte en het land in 2017 op de voetbalkaart zette door de Africa Cup te winnen. Voor Mercy Ships was hij dé man. Het was het jaar dat de Africa Mercy hier lag: een ziekenhuisschip dat jaarlijks voor anker gaat in de armste landen van West-Afrika omdat de nood aan medische hulp er hoog is. Aan boord zetten zo’n vierhonderd

‘Toen ze na de operatie terugkwamen, herkenden hun dorpsgenoten hen niet meer’

vrijwilligers – van dokters, verplegers tot poetshulpen – zich dag in, dag uit in om het lot van de locals te verbeteren. Een initiatief van Don en Deyon Stephens, die in 1978 een oud zeeschip lieten ombouwen tot ziekenhuis. Iets wat nu al meer dan veertig jaar gehoor krijgt bij altruïstische zielen wereldwijd, want elk jaar trekken die vrijwilligers vanuit de hele wereld naar het schip om de armsten een kans te geven. Ze zijn zelfs niet te beroerd om kost, inwoon en een retourticket te betalen.’

ONDERVOEDING

‘Vorig jaar mocht ik aan boord van de Africa Mercy in Guinee. Met een klein hartje trok ik erheen. Mijn research leerde me ziektes kennen die ik als westerling met een vaste huisdokter, een tweejaarlijks bezoek aan de tandarts of een systematische melanoomcontrole bij de dermatoloog nooit zou zien. Noma bleek behalve de naam van een sterrenrestaurant vooral een infectie waarbij de weefsels in en rond het gezicht afsterven. Fistels bleken etterwonden bij vrouwen, opgelopen door gebrekkige hygiëne bij de bevalling. En tot mijn grote ontsteltenis ontdekte ik dat er in Afrika veel meer baby’s geboren worden met een hazenlip. Bij ons wordt in zulke gevallen meteen ingegrepen, maar door het gebrek aan medische zorg moeten die baby’s zo door hun eerste levensfase. Zuigen aan de tepel gaat moeilijk, met sterfte door ondervoeding tot gevolg.’

>>

Ulrich moest twaalf jaar horizontaal leven. Na zijn operatie ontmoette hij Hugo Broos. Ze kregen meteen een band.

>> ‘Nog zo’n schrijnend verhaal is dat van Valérie en Edith. Moeder en dochter gingen twee jaar geleden aan boord van het schip in Douala. Geen dag te vroeg. Mama Valérie leefde al dertig jaar met een gigantische speekselkliertumor in het aangezicht, met de omvang van haar eigen hoofd. Ze was het gewoon geraakt. De pijn van de eerste jaren tijdens de groei van het gezwel was weg, maar het verdriet van het nagestaard worden deed haar elke spiegel mijden. Toen dochter Edith met eenzelfde tumor te kampen kreeg, stortte haar wereld in.’

BREDE GLIMLACH

‘Nu, twee jaar later, word ik ontvangen door twee guitige vrouwen. Ze kussen hartelijk en bieden met de breedste glimlach en zelfverzekerd hun wang aan als ik hun huisje betreed. Het lijkt alsof de schaamte allang vergeten is. Nochtans kijkt Valérie nog dagelijks naar foto’s van vroeger. Als ik vraag of ze het verleden niet liever achter zich laat, vertrouwt ze me toe dat ze elke keer weer die euforie voelt. Toen ze na haar operatie terugkwam, herkennen haar dorpsgenoten haar niet. Ze schatert als ze het vertelt en haar jongste aan de borst legt. Baby Ange zal mama nooit gekend hebben mét tumor. Edith zit puberachtig te gniffelen. De gewilligheid waarmee zij op de foto gaat, verraaft ook bij haar een immense opluchting. Speels tast ze de grenzen af. Alsof ze weet dat fotograaf Charlie al menig topmodel voor zijn lens gehad heeft, tilt ze de punten van haar jurk op. Ze is veertien en wil juf worden. Ik besef dat ze veel geluk gehad heeft.’

‘Terwijl we wat later getraakteerd worden op een soort oliebol in een plaatselijke *shack*, verzamelen de locals zich om ons heen. Blanken of een cameraploeg komen ze zelden tegen. Even is er consternatie over de camera’s. Elke hooggeplaatste wil zijn gezag laten gelden. Het toont hoe complex het land is, met een president die niet vies is van corruptie en een bevolking die geen kant op kan. Een vrouw klampt me aan met de vraag of haar vriendin mag langskomen op het schip. Ze vertoont de eerste symptomen van een soortgelijk gezwel. Pas dan wordt pijnlijk duidelijk hoe verloren men hier is. Want dit jaar is er geen schip. Althans niet in Kameroen.’ ‘Dan had Ulrich meer geluk. Hij kampte met een misgroei waardoor hij twaalf jaar horizontaal door het leven moest. Hugo Broos ontmoette hem daags na zijn operatie. Door hun voetbalpassie smeedden ze een band, die twee jaar later nog stevig blijkt. Echt sjotten zal hij nooit. Maar als hij nu, stevig op beide benen, het cadeau van Hugo aantrekt – een shirt van Kameroen – zie je hem denken: dit komt in de buurt.’ ■

STEUN MERCY SHIPS

Sinds 1978 maakt Mercy Ships medische en chirurgische zorg toegankelijk voor de allerarmsten op onze planeet. Aan boord van het ziekenhuisschip werken 450 fantastische vrijwilligers die professionele medische hulp verlenen: dokters, verpleegkundigen, maar ook ingenieurs, technici en nog veel meer. Jaarlijks komen er in totaal meer dan duizend vrijwilligers naar het schip om te helpen. Zij werken volledig gratis en betalen zelf hun reis- en verblijfkosten.

Ook jouw hulp is meer dan welkom. Je kan Mercy Ships steunen door te storten op BE90 0016 0298 6432. Wil je meer weten over vrijwilligerswerk bij Mercy Ships, aan boord of aan wal? Surf dan naar mercyships.be.